

STRÖMSBOKEN

AV

ALFRED MATTESSON

Del II:1, häft. 9

STRÖMS HEMBYGDSFÖRENINGIS ÅRSPUBLIKATION 1952

STRÖMSBOKEN

av

ALFRED MATTESSON

DEL II:1

STRÖMS HEMBYGDSFÖRENINGIS ÅRSPUBLIKATION 1952

Del II:1, häft. 9

Ströms Hembygdsförening.

Styrelse.

Ledamöter: Hemmansägare Nils Svensson, Strandliden, ordf. och kassaförvaltare, Slöjdlärarinnan fröken Karin Nilsson, vice ordf. Distriktsöverlärare Stig Lander, sekr., Lantbrukare Gunnar Brorsson, Bredkålen, Jordbruksinspektör Olof Eriksson, Hemmansägare P. W. Eriksson, Vågdalen, (avliden under året), Fru Anna Espmark, Äspnäs, f. d. Länsskogvaktare Per Jacobsson, Näsviken, Ingenjör Elias V. Johansson, Grelsgård, Slöjdlärarinnan fröken Rebecka Ström.

Suppleanter: Hemmansägare Jonas Hansson, Öjarn, Fru Gölin Isaksson, Bonäset, Lantbrukare Anders Johansson, Tullingsås, Hemmansägare Mattias Näsström, Strandliden, Lärarinnan fru Vera Sandhill, Ulriksfors, Hemmansägare Jonas Texhammar, Täxan.

Hedersledamot.

F. d. Bankdirektör O. Olofsson, Näset.

Ständiga medlemmar.

F. d. Bankdirektör Gunnar Björkman, Stockholm, Advokat Artur Bååthe, Stockholm, Hemmansägare Magnus Rosenberg, Öhn, Fru Gertrud Hallendorff, Appelboch, S. Africa.

Årsbetalande medlemmar 1951 voro 364.

Randanmärkningar.

Enligt de äldsta jordeböckerna erlade Gärde skinnskatt. Denna utgjordes i regel av hermelin-, mård- eller ekorrskinn. Sådan skatt hade i Jämtland pålagts hemman med stor skogstrakt och med huvudsaklig inkomst av djurfångst. År 1693 utbyttes skinnskatten mot penningar. Vårt myntsystem var ursprungligen grundat på enheten mark, som troligtvis också varit en viktenhet. Denna motsvarade 210 g och en mark i penningar vägde just 210 g silver. Värdet på 1 mark efter 1930 års guldmüntfot belöpte sig till 300—350 kr. Under medeltiden var 1 mark = 8 öre; 1 öre = 3 örtugar; 1 örtug = 8 penningar. Myntslaget öre myntades först 1522 och marken först 1536. Det utländska myntet daler, som fått sitt namn efter den tyska Joachimthalern, kom i Sverige att beteckna fyramarkstycket, så att detta mynt blev liktydigt med 4 mark. När vi i

skatteuppgifterna ha beteckningen 4:15:6, så betyder det vanligen 4 daler, 15 öre, 6 penningar. Från och med 1664 började användas benämningarna carolin och dalercarolin. En carolin var 2 mark eller $\frac{1}{2}$ daler i silver och en dalercarolin var 4 mark eller 1 daler i silver. Från och med 1776 blev penningenheten 1 riksdaler = 48 skillingar och 1 skilling = 12 run(d)stycken. En översikt av de svenska penning-, vikt- och måttsystemen finns utgiven av Historielärarnas Förening. Den är skriven av Eli F. Heckscher. Priset är 1: 50. I Måttordbok av Sam Owen Jansson ha vi en god framställning av svenska måttstermer före införandet av metersystemet. Den kostar 5: 50 kr.

Genom tillmötesgående av länsarkivet i Östersund och landsarkivet i Lund har jag fått tillfälle att i höst gå igenom Hammerdals Tingslags Domböcker med början året 1741. Jag vill här i korthet anförda ett axplock av det jag inhämtat ur dessa böcker från 1740-talet. Givetvis har jag då i första hand tagit del av det som berör Strömsborna. Allmänna åklagaren, välbetrodde landsfiskalen Olof Klingberg, som dessutom var pärlfiskeriinspektör i Jämtland och Ångermanland har haft anledning ingripa mot en hel del bönder i tingslaget, därför att de icke haft tillbörlig respekt för lagar och förordningar. Vid hösttinget i november 1748 hade han å ämbetets vägnar stämt åtskilliga hemmansbönder, därför att de utan vederbörlig syn och erhållet tillstånd fällt och bränt svedjeland. De instämnda i Ström voro Erik Göransson, Anders Mikaelsson, Nils Olofsson, Erik Mårtensson, Mårten Eriksson, Olof Jonsson och föraren Peter Fjällman i Tullingsås, Anders Mårtensson, Jöns Olofsson, Olof Mårtensson, Jöns Mårtensson och Anders Eriksson i Öhn, Sven Persson och Anders Jönsson i Strand, Jöns Andersson och Olof Olofsson i Risselås, Jon Sjulsson och Erik Svensson i Vallen, Sven Nilsson i Näset, Anders Nilsson, Olof Mårtensson och Mats Nilsson i Grelsgård, Mats Persson i Jonsgård, Olof Johansson i Berge och Erik Eriksson, Helje Mårtensson, Zakris Zakrisson och Per Persson i Gärde. Samtliga tillstodo, att de hade svedjat. Bönderna i Tullingsås anförde, att några av dem huggit och bränt på ett ställe utanför hägnaden, där det förut varit svedjeland. Nu växte där tjock skog och kreaturen kunde ej komma fram. De hade svedjat för att erhålla gödsel och vedbrand och för att förbättra mulbetet. I Öhn hade man fällt och bränt några små skogar omkring sina fäbodvallar för bättre mulbetes skull. Strandborna hade försökt bättra på mulbetet hemma vid gårdarna utanför hägnaden. De hade avröjt små enar och gran-skog till gärdsel och stör samt vedbrand. I Vallen hade man svedjat för att uppodla slätter och sedan inhägna denna till äng. Sven Nilsson i Näset hade röjt oduglig skog till $2\frac{1}{2}$ kappars utsäde. Grelsgårdsborna hade röjt omkring fäbodvallen dels för att få gödsel och dels för att kunna laga de förfallna hagarna. Olof Johansson i Berge hade röjt till 2 fjärdingar 2 kappars utsäde samt för att få vedbrand. Han ärnade att på det svedjade området an-

- På Lövberga n:o 2 förvärvades ett hemman av
41. *Anders Nilsson*, f. 1835 16/9 d. 1914 10/7 fr. Glava, Värmland.
g. 1864 26/6 m. *Anna Stina Persdotter* f. 1843 7/2 fr. Alanäs.
d. *Katarina Ulrika* f. 1865 27/12
d. *Karin Albertina* f. 1868 29/3
Hemmanet delades mellan mågarna.
 42. *Israel Nordin* f. 1861 22/12 fr. Fjällsjö
g. m. *Katarina Ulrika Andersdotter* f. 1865 27/12
d. *Anna Margareta* f. 1888 10/8
d. *Ada Katarina* f. 1899 9/9 d. 1900 22/10
d. *Emma Kristina* f. 1902 23/8 d. 1903 15/6
 43. *Erik Nilsson Blank* f. 1862 5/8 d. 1893 27/2 fr. Sunne, Värmland.
g. m. *Karin Albertina Andersdotter* f. 1868 29/3
d. *Anna Kristina* f. 1887 16/9
Alma Katarina f. 1890 31/3 g. m. källarmästare *L. E. Eriksson*, Strömsund.
Efter mannens fränfälle gifte sig *Karin Albertina Andersdotter* med svågern
 44. *Johan Nilsson Blank* f. 1863 30/12 fr. Sunne, Värmland
g. 1895 24/9 m. *Karin Albertina Andersdotter* f. 1868 29/3
d. *Ester Albertina* f. 1896 31/7
s. *Nils Anton* f. 1899 15/3
s. *Johan Erik* f. 1901 19/5 d. 1914 14/4
En del av hemmanet 2^a inköptes av Kramfors AB och på detta bodde
 45. *Erik Henning Johansson* f. 1861 6/8 skogvaktare fr. Finne-rödja, Västergötland
g. 1893 3/4 m. *Ingeborg Olava Pedersen* f. 1874 24/10 fr. Tåsjo
s. *Olof Georg Anshelm* f. 1894 26/3, Sandemo
d. *Ellen Maria* f. 1898 26/1
d. *Selma Sofia* f. 1904 30/7
d. *Göta Emilia* f. 1908 23/2
d. *Anna Louise* f. 1910 11/3
d. *Ruth Hedvig* f. 1913 16/9
s. *Erik Gunnar Arne* f. 1915 28/12
d. *Gudrun Margit* f. 1919 20/1
 46. *Olof Georg Anshelm Sandemo* f. 1894 26/3 skogsfaktor
g. 1925 m. *Karin Elisabet Halin* f. 1901 7/9, d. 1942
s. *Bengt Georg* f. 1925 6/12
s. *Rolf Hemming* f. 1928 8/12
d. *Gunnel Elisabet* f. 1933 26/7

Lövberga

Lägenheten Lövlund n:o 1

47. *Sven Martin Persson* f. 1884 8/3 fr. Häggenås
g. m. *Brita Albertina Holmqvist* f. 1895 9/10 fr. Alanäs
d. Tyra Maria f. 1914 22/5
s. Per Ivar f. 1915 19/11
s. Sven Bertil f. 1919 22/1
d. Elsa Gudrun f. 1922 6/1
s. Göran f. 1929 30/6
s. Harry f. 1930 11/12
48. *Olof Löfström* f. 1886 11/4 fabrikör
g. 1914 m. *Elisabet Johansson* f. 1879 22/6
s. Lage f. 1916 29/2

Lägenheten Kilen n:o 1

49. *Jakob Edvard Henriksson* f. 1900 27/11 handlande fr. Tåsjö
g. 1930 m. *Alma Linnea Åberg* f. 1898 14/10 fr. Fågelberget
Frostviken
d. Brita Kerstin f. 1931 10/6
s. Jan Erik f. 1935 7/9
s. Bo Anton f. 1938 17/1
s. Lars Börje f. 1942 21/9

»Nordins gård»

50. *Karl Johan Abrahamsson*, f. 1880 29/9 handlande fr. Alanäs

Lägenheten 2⁴² Storriset.

51. *Henrik Anton Henriksson* f. 1868 2/6 fr. Dorotea
g. 1897 17/2 m. *Katarina Augusta Medin* f. 1877 7/1 fr. Tåsjö
s. Knut Elias f. 1910 9/2
s. Erik Runo f. 1912 22/12 d. 1926 11/5
52. *Sven Johan Henriksson* f. 1898 28/10 fr. Tåsjö
g. m. *Ida Viktoria Frank* f. 1903 8/4 fr. Ramsjö
s. Kurt Anton f. 1930 22/2
d. Gunvor Viktoria f. 1931 2/6
s. Sven Gunnar f. 1933 22/6
d. Greta Iréne f. 1938 22/9
53. *Erik Andreas Eriksson* f. 1878 10/12 fr. Bodum
g. 1906 28/10 m. *Sara Amalia Höglund* f. 1875 1/12 fr. Bodum
s. Mattias f. 1907 8/12
s. Per f. 1911 16/5
s. Anders f. 1913 6/12
d. Sally f. 1916 4/4 d. 1930 10/7
d. Hilda f. 1919 18/3

Lägenheten Jerilbo

54. *Anders Petter Eriksson* f. 1864 10/11 fr. Fjällsjö
g. 1908 8/11 m. *Sara Andrietta Sjödin* f. 1881 24/4 fr. Tåsjö
s. Alf f. 1909 1/8
s. Leif f. 1911 10/8
s. Allan f. 1914 23/1
d. Elva f. 1916 25/8
s. Leo f. 1919 12/1
s. Erland f. 1921 30/6
s. Uno f. 1925 27/5
55. *Olof Edvard Karlsson* f. 1902 19/5 fr. Hammerdal
g. m. *Elva Eriksson* f. 1916 25/8
s. Kuno f. 1936 15/11
s. Sture f. 1939 8/9

Berge.

I jordeboken för Jämtland 1698 står Berge upptaget som kronohemman med $1\frac{1}{12}$ tunnland eller $\frac{23}{72}$ mtl skatt. Då erlades i landskild 1 riksdaler 2 skillingar 12 runstycken, i skinnskatt 2 skr 12 rst och i avradspenningar 6 rst eller sammanlagt 1 rdr 5 skr 6 rst. Som ägare till hemmanet upptogs då Jon Persson och några år senare som brukare av hemmanet kapellanen Nils Salenius f. 1658 och komminister i Ström 1699—1705. I jordeboken 1725 står som ägare Johan Persson och 1731 Olof Johansson f. 1707. Den senare skatteköpte hemmanet den 8 mars 1762 för 48 rdr smt. På 1700-talet var räntan 12 rdr 7 skr, som fördelades på landskild, silver-skatt, skjutspenningar, pröstatull, skinnskatt och avradspenningar.

Vid fördelningen enligt skriftlig förening den 14 november 1767 för Bygden upptogs Olof Johanssons inägor till 3 tnl $31\frac{3}{8}$ kpl. Bygden eller Uppbygden kallades i en del lantmåteriförrättningar byarna Berge, Gärde, Grelsgård och Jonsgård. Dessa byar hade sina utägor gemensamt med Näset, Lövberga, Järvsand, Holmen, Hafsnäset och Kalkberget. Enligt handlingar av den 17 juni 1782 erlades i skatt för Berge 4 rdr 3 skr 4 rst.

Vid avvittringen 1831 var inrösningsjorden 38 tnl 24 kpl, uppskattat till 19 tnl 12 kpl. Åkern bestod av sand och kalkstensblandad mylla, som här och var var något lerblandad. Utsädet beräknades till vid pass 30 tunnor. Ängsmarken utgjordes av hårdvalls-slätter 20 tnl 21 kpl uppskattat till 6 tnl 28,333 kpl och sidvalls-slätter 9 tnl 16 kpl, uppskattat till 1 tnl 28,8 kpl. Utägorna utgjorde 1005 tnl 24 kpl, uppskattat till 148 tnl 11,575 kpl. På denna slätter ansågs under vanliga år så mycket hö kunna bärgas, att med tillhjälp av halm, löv, ris samt skav kunna födas 20 hästar, 90 kor och ungnöt samt 270 småfäkeatur. Skogsmarken utgjordes av mjäla på sten med större ofruktbara björkbrännor, där det inte fanns något bete. Den sammanlagda arealen var 13381 tnl 6 kpl och uppskattades till 1041 tnl 24,479 kpl. Impedimenten utgjorde 7664 tnl 12 kpl. Efter skattetalet skulle samfälligheten tilldelats 958 tnl 10,667 kpl uppskattad jord, men den hade fått ytterligare 83 tnl 13,812 kpl. Då hemmanet hade betydligt högre grundränta än den, som motsvarade skatten, ansågs skäligt, att byalaget fick behålla överskottet mot gamla skatten utan förhöjd ränta och kronotionde.

Vid laga skifte 1855—1858 voro Johan Olofsson f. 1803 och Anders Olofsson f. 1819 ägare till vardera $\frac{23}{24}$ tnl skatt. Båda

fingo rätt att bo kvar på sina gamla tomter. Johan Olofssons hemman med registernummer 1² omfattade två skiften med

åker 14 revar 50 stänger, uppskattat till 10 revar 73 stänger 64 fot
lindor 3 revar 35 stänger, uppskattat till 1 revar 91 stänger 42 fot
äng 418 revar 5 stänger, uppskattat till 99 revar 20 stänger 66 fot
skog 4918 revar 34 stänger, uppskattat till 76 revar 87 stänger 11 fot

I gammalt mått blev detta 2 tnl 18,9 kpl åker, 19,1 kpl lindor, 74 tnl 20,9 kpl äng och 878 tnl 8,8 kpl skog.

Olof Anderssons hemman med registernummer 1³ omfattade
åker 21 revar 24 stänger, uppskattat till 16 revar 31 stänger 81 fot
lindor 11 revar 91 stänger, uppskattat till 6 revar 75 stänger 51 fot
äng 369 revar 15 stänger, uppskattat till 80 revar 93 stänger 86 fot
Skog 5130 revar 81 stänger, uppskattat till 84 revar 71 stänger 17 fot

I gammalt mått motsvarade detta 3 tnl 25,4 kpl åker, 2 tnl 4,1 kpl lindor, 65 tnl 29,5 kpl äng och 1023 tnl 11,4 kpl skog.

Enligt 1899 års mantals- och taxeringslängder var Berges skattetal fördelat på fyra fastigheter om ²³/192, ²³/576, ²³/288 och ²³/288 mtl skatt. Det gemensamma taxeringsvärdet var 9.500 kr. och de påförda skatterna för byn 141,65 kr.

Den 31 december 1943 hade byn 17 inbyggare (8 män och 9 kvinnor).

Den förste åbon, som omnämnes i de äldsta jordeböckerna, Johan (Jon) Persson efterträdde av sonen

1. *Olof Johansson* f. 1707
g. 1738 1/11 m. *Göta Johansdotter* f. 1720 26/12 fr. Havnäset
s. Johan f. 1740 2/2
d. Benedicta f. 1744 29/5 d.
s. Per f. 1747 29/3 d.
d. Göta f. 1748 16/9
d. Christina f. 1752 27/2
d. Benedicta f. 1755 1/4 d.
s. Per f. 1758 3/4 d.
s. Olof f. 1762 4/3 d.
2. *Johan Olofsson Bergquist* f. 1740 2/2
g. m. *Mereta Zakrisdotter* f. 1746 15/2 fr. Gärde
s. Olof f. 1774 27/9
d. Anna f. 1777 4/1
s. Zakris f. 1780 16/5
d. Göta f. 1783 30/3
3. *Per Olofsson* f. 1758 3/4
g. m. *Lisbet Jakobsdotter* f. 1748 12/12 (Lb:11)
s. Olof f. 1778 27/11
s. Jakob f. 1781 Blad
s. Per f. 1782 12/7 Berg »avskedad för myteri»

Berge

- s. Johan f. 1784 20/5 Nordal
- s. Nils f. 1786 30/8
- d. Göta f. 1789 18/12
- 4. *Anders Persson* f. 1775 3/11 d. 1846 18/5 fr. Näset
g. 1814 8/5 m. *Brita Mårtendotter* f. 1781 d. 1828, änka efter
landbonden *Olof Andersson* från Näset
styvson *Anders* f. 1804 5/7
styvdotter *Anna* f. 1806 14/5
styvson *Hans* f. 1808 8/10
styvdotter *Gunhild* f. 1811 28/2
d. *Wallborg* f. 1815 3/2
d. *Brita* f. 1817 8/5
d. *Lisbet* f. 1820 7/8 d. 1820 20/10
- 5. *Olof Andersson* f. 1767 d. 1851 17/11
g. 1790 m. *Magdalena Johansdotter* f. 1766 d. 1846 14/1
s. *Anders* f. 1791 15/1
d. *Brita* f. 1795 8/3 g. m. *Lars Olofsson* i Fyrås
d. *Karin* f. 1797 28/6 g. m. *Mårten Svensson* i Stamsle
d. *Margareta* f. 1799 24/12 g. m. *Per Andersson* i Gärde
s. *Johan* f. 1803 31/1
d. *Anna* f. 1805 30/11 d. 1806 23/1
d. *Magdalena* f. 1807 30/7 d. 1807 20/8
s. *Olof* f. 1808 20/7
- 6. *Anders Olofsson* f. 1791 15/1 d. 1871 19/8
g. 1818 30/3 m. *Brita Persdotter* f. 1797 28/1 d. 1880 4/2 fr.
Grelsgård
s. *Olof* f. 1819 9/1
d. *Anna* f. 1821 19/3 d. 1821 5/5
d. *Anna* f. 1822 11/11 d. 1830 3/11 »kikhosta»
s. *Per* f. 1827 19/8 d. 1830 3/12
d. *Magdalena* f. 1829 28/9
d. *Brita* f. 1832 30/12
- 7. *Olof Andersson* f. 1819 9/1 d. 1901 10/12
g. 1853 28/3 m. *Brita Mårtensdotter* f. 1828 4/11
d. *Brita* f. 1854 26/6
s. *Mårten* f. 1856 2/7
s. *Anders* f. 1858 29/4
d. *Karin* f. 1861 12/5
s. *Olof* f. 1863 16/9
d. *Magdalena* f. 1866 12/5 d. 1866 6/6
d. *Magdalena* f. 1867 15/4
d. *Anna* f. 1870 16/4
- 8. *Nils Nilsson* f. 1837 25/12 d. 1905 6/9 fr. Glava, Värmland
g. 1882 m. *Brita Olofsdotter* f. 1854 26/6

- s. Olof Nikolaus f. 1883 1/9
 - s. Karl Algot f. 1885 27/1
 - s. Axel Ferdinand f. 1889 9/6, emigrerat till USA
 - d. Brita Maria Eugenia f. 1893 30/3, emigrerat till USA
 - s. Klas Hilding f. 1895 19/12, emigrerat till USA
9. *Mårten Olofsson* f. 1856 2/7, emigrerat till USA 1893
g. 1882 m. *Sigrid Zakrisdotter* f. 1852 13/11
- s. Olof f. 1882 26/12
 - s. Zakris f. 1884 16/4
 - s. Anders f. 1885 6/10
 - d. Brita f. 1887 15/10
 - s. Valfrid f. 1889 16/8
 - d. Brita \ f. 1891 14/6
 - d. Sigrid }
10. *Anders Olofsson* f. 1858 29/4
g. 1885 12/4 m. *Erika Maria Zandén* f. 1865 16/9 fr. Bodum
- s. Sven Artur Emanuel f. 1886 12/1
 - s. Per Alfred f. 1887 5/4
 - s. Olof Vilhelm f. 1889 29/1
 - d. Frida Albertina f. 1890 7/6
 - d. Beda Elisabet f. 1892 14/6
 - s. Olof Petter f. 1895 23/4
 - d. Maria Kristina f. 1897 24/5
 - s. Konrad Eugén f. 1900 5/3
11. *Olof Olofsson* f. 1863 16/9
g. 1885 m. *Brita Ersdotter* f. 1860 22/3
- d. Brita f. 1886 27/6
 - d. Anna f. 1888 9/5
 - d. Karin f. 1890 29/8
 - s. Per f. 1892 9/6
 - s. Erik Olof f. 1894 7/10
12. *Johan Olofsson* f. 1803 31/1 (Bg:5)
g. m. *Lucia Carlsdotter* f. 1803 4/5 fr. Grelsgård
- s. Carl f. 1829 18/7
 - d. Magdalena f. 1830 15/12
 - s. Olof f. 1834 21/7 d. 1837 20/1
 - d. Sigrid f. 1836 11/9
 - d. Brita f. 1838 29/9
 - d. Lucia f. 1840 1/11
 - s. Olof f. 1844 30/5
 - d. Ingeborg f. 1846 2/7
 - s. Johan f. 1848 19/11
13. *Carl Johansson* f. 1829 18/7 d. 1903 2/6
g. 1863 m. *Gunilla Olofsdotter* f. 1843 9/6 d. 1897 24/3

Berge

- s. Johan f. 1863 5/10
 - s. Olof f. 1866 21/2
 - s. Carl f. 1868 1/4
 - s. Erik f. 1871 26/2
 - d. Lucia f. 1873 12/10
 - s. Per f. 1876 13/1
 - d. Lisbet f. 1877 14/11
 - s. Mårten f. 1880 4/7
 - d. Gunilla f. 1884 22/11
14. *Johan Karlsson* f. 1863 5/10 d. 1948 4/10 tingshusvaktm. i Strömsund
g. 1899 m. *Elin Olsson* f. 1863 27/6 fr. Ölgehult, Blekinge
d. *Gunhild Maria* f. 1900 26/5 g. m. kassör *Algot Eliasson*, Strömsund
s. *Karl Olof* f. 1903 10/6 tingshusvaktmästare g. m. *Rut Elisabet Mårtensson*, Bredgård
d. *Ellen* f. 1906 16/7 g. m. kyrkvård *Jöns Svensson* i Risselås
15. *Olof Karlsson* f. 1866 21/2
g. 1899 23/4 m. *Anna Matilda Henriksdotter* f. 1872 21/5 fr. Alanäs
d. *Maria Gunilla* f. 1901 9/4
16. *Karl Karlsson* f. 1868 1/4
g. 1889 m. *Anna Kajsa Ludvigsdotter* f. 1868 2/3
s. *Karl* f. 1889 2/12
d. *Anna* f. 1892 16/4 g. m. *Nils Sjöberg* i Lycksele
s. *Magnus* f. 1895 22/1
s. *Olof* f. 1903 26/9
s. *Per* f. 1907 29/12
17. *Per Karlsson* f. 1876 13/1
g. 1899 8/10 m. *Maria Zakerisdotter* f. 1877 28/8
s. *Karl* f. 1901 22/8
s. *Per Bernhard* f. 1903 12/5
s. *Erik Axel* f. 1907 2/3
18. *Mårten Karlsson* f. 1880 3/7
g. m. *Ingeborg Kristina Olsson* f. 1881 13/8 fr. Fjällsjö
s. *Olle* f. 1907 12/1
19. *Olof Johansson* f. 1844 30/5 (Bg: 12)
g. 1871 30/4 m. *Anna Persdotter* f. 1845 17/9 fr. Bredgård
d. *Lucia* f. 1872 17/3
s. *Per* f. 1874 13/6
d. *Kristina* f. 1877 1/2
d. *Anna* f. 1880 17/1

20. *Per Olofsson* f. 1874 13/6
g. m. *Maria Markusdotter* f. 1873 24/5 fr. Långön
d. *Anna Hildegard* f. 1905 8/5
s. *Olof Markus* f. 1907 29/9
s. *Valter Amandus* f. 1914 16/12
21. *Olof Markus Olofsson* f. 1907 29/9
g. 1933 13/5 m. *Elin Kristina Mikaelsson* f. 1908 11/10 fr.
Frostviken

Jerilvattnet.

Landbonden på Jonsgårds fänriksboställe Nils Olofsson anhöll den 6 april 1751 hos Hammerdals häradsrätt att få anlägga ett nybygge på avradskogen bredvid Espnäs' byamäns ägor. Han förklarade sig beredd att träffa överenskommelse med byamännen, som innehade skogen och erlade skatt för nyttjanderätten. Han ville där upparbeta ett hemman för sig och sin familj mot skälig avgift till Kungl. Maj:t och kronan. Häradsrätten beslöt, att syn skulle hållas till sommaren av länsmanen med två nämndemän i närvaro av ombud för Espnäs. Vid synen skulle noga prövas, om lägenhet funnos till ett hemmans anläggande utan förfång för andra. Den 12 juni s. å. förrättades synen av länsman Jonas Kiöstadius och tvenne nämndemän samt ombud för Espnäs byamän.

Vid synen fastställdes, att lämpligt ställe fanns för åkers upparbetande till $1\frac{1}{2}$ tunnland skatt. Jordmänen bestod av ganska stenig svart mylla. Nedanför Älggårdsvattnet kunde man få 10 lass hästfoder och mellan detta vatten och Jerilvattnet funnos några små myrar, som gävo 8 lass starrfoder. Vidare beräknades Brattbergsmynen ge 20 lass, Trångvattensberget 10 lass och trakten söder om Älggårdsvattnet 8 lass starrfoder. På en slåtter, som kallades Storflon, kunde efter något arbete bärgas 16 lass hö. Ytterligare möjligheter till hästfoderslätter funnos, men dessa ställen kunde ej namnges och antalet lass kunde ej beräknas. Espnäs byamän hade ej något att invända mot det planerade nybygget. De förbehöllo sig endast rätten att få nyttja den slåtter, som de förut upptagit och brukat.

Av Ströms kyrkoböcker framgår ej att Nils Olofsson f. 1712 slagit sig ner som nybyggare i Jerilvattnet.

Landbonden Nils Olofsson var gift med Ingeborg Johansdotter f. 1709 21/7 från Gisselås i Hammerdals socken. Familjen omnämnas endast i dopboken på Jonsgård. I Hammerdals kyrkoböcker stå de upptagna i husförhörlängden för Borgvattnet.

Den förste nybyggaren i Jerilvattnet blev Jöns Olofsson f. 1754 17/1. Han var son till Olof Olofsson i Strand och hans hustru Margareta Andersdotter. Han tycks ha slagit sig ner i Jerilvattnet först på 1800-talet.

Vid avvittringen i Ström 1831—1836 enligt 1784 och 1786 års kartor och undersökningskartan av år 1831 tilldelades Jerilvattnet efter verkställd ägoigradering med stöd av kungl. breven 27/11 1792 och 14/6 1826 ägor, som motsvarande 2 tunnland skatt eller $\frac{1}{3}$ gårdemantal och grundrätten fastställdes till 2 rdr 36 skt 3 rst,

varav landskild —:36:—, silverskatt 1:16:—, skjutspenningar —:32:—, och prosttull —:—:3. Gränserna fastställdes den 23 och 24 februari 1835. Gränserna började vid Herbergsholmen och gick därifrån till den mellan Herbergsholmen och Ursvattnet belägna punkten på den gamla rågångslinjen. Därefter gick gränsen mot Havsnäs och Kalvströmmen till en punkt vid Kalvan, där Alavattnet mötte, och sedan mot Strand, så att Storflon erhöles av Alavattnet. Från Strand gick gränsen i sydost till Herbergsholmen.

Till hemmanet hörde följande inrösningsjord. Inägor: åkern bestod av sandblandad lera. Den var utsatt för frost och gav vanligen $1\frac{3}{4}$ tunna korn. Arealen 2 tnl 3 kpl uppskattades till 16,750 kpl. Ängen, som var av samma beskaffenhet som åkern, utgjorde 2 tnl 2 kpl. Den uppskattades till 16,500 kpl. Utägorna om 15 tnl 4 kpl uppskattades till 2 tnl 17,154 kpl. Avrösningsjorden bestod av betes- och skogsmark, som var mycket sumpig och bevuxen med granskog och obetydligt med tall och björk nere mot sjön. Av denna mark ansågs 400 tnl duglig enligt grad 24 och uppskattades till 16 tnl 22,667 kpl. Den odugliga marken omfattade 1200 tnl 28 kpl. Av den övriga skogs- och betesmarken, som till större delen bestod av oduglig skogsmark och moras, ansågs 1081 tnl 25 kpl uppskattat till 80 tnl 7,429 kpl som duglig mark och 2573 tnl 14 kpl som oduglig till betesmark. Hemmanets areal blev något över 1500 tnl, som uppskattades till 100 tnl. Den odugliga markens areal blev 3774 tnl 10 kpl.

Detta nybygge beräknades kunna föda 2 hästar, 10 nötkreatur och 30 får och getter. Där kunde bärgas 6 lass hårdvallshö och 60 lass sämre och bättre starrfoder. Då hemmanet var avlägset beläget och frostlänt erlades lappmarksränta enligt 1792 års kungl. brev.

Den 21 juli 1817 beviljades Anders Olofsson Tallquist införsel i Jöns Olofssons hemman med $\frac{2}{3}$ tnl skatt d.v.s. han övertog en del av hemmanet, som motsvarade det skattetalet. Jöns Olofssons son Olof f. 1802 28/11 antogs till åbo den 20 juni 1842 och skatteköpte hemmanet den 20 oktober 1859 för 53 riksdaler. Härnösands Ängsägobolag köpte $\frac{1}{2}$ tnl skatt av Jonas Svensson den 23 februari 1889. Köpesumman var 7.500: — kr.

Laga skifte begärdes av Zakris Persson Blomberg den 5 september 1891 och förrättningen började den 9 november s. å. Skiftesförrättare var kommissionslantmätare Carl G. Kuylenstjerna och godmän Jöns Rosenberg i Öhn och Jöns Ersson i Risselås. Härnösands Ängsägobolag representerade av inspektör Ol. Wikberg och senare under förrättningen av faktor S. E. Lindqvist. Övriga delägare voro utom sökanden, Jonas Svensson, som innehade torplägenhet på sin till bolaget sålda hemmansdel och Håkon Haldoson. Graderingen avslutades den 28 september 1892 och ägobeskrivning och hävdaförteckning förelåg i fullständigt skick den 15 oktober s. å. Sammanträde hölls sedan på Ströms kyrkslätt den 9 november. Vid detta sammanträde anmälde inspektör Ol. Vinberg sitt missnö-

je och begärde att få till protokollet anført, att hemmanet litt. C, som ägdes av hans bolag, hade blivit utan starrslätter, fått mindre ängsslätter än de andra och sämre skog. Hemmanet hade dessutom förlorat sina bäst odlade ägor. Gentemot detta framhölls, att inspektör Ol. Vikberg själv hade varit med på utstakningen. Han hade vid början av förrättningen frågat, om hans närvaro vore nödvändig, och fått ett nekande svar. Då skiftena hade utstakats i överensstämmelse med skiftesplanen, ansåg sig förrättningsmannen ej kunna fästa något avseende vid klagomålen. Delägarna enades om att ej begära ersättning för förlorad ståndsog, utan de skulle nöja sig med den skog, som var och en fått på sitt skifte. Vidare skulle Zakris Persson Blomberg utan hjälp flytta sin kornlada.

Till undantagen hörde kvarn- och sågplats vid gamla dammen 1 hektar, myrtag 1 hektar och lertäkt vid Lillån. Sand och grus skulle få tagas, där det bäst passade i närheten av Ursbäcken. Utom väg över inägorna och en två meter bred väg till källan på Zakris Blombergs ägor undantogs en sex meter bred väg till prästboställsjorden och en fem meter bred väg till Alavattnet och Brattberget. Till båt- och upplagsplats vid sjön beräknades en kvadrat med femton meters sida.

Här upptages sammandraget av de olika ägornas arealer.

a) Zakris Persson Blomberg Litt A $\frac{1}{12}$ mtl 1^3 587,2170 har, uppskattat till 13,013103 har.

b) Håkon Haldosen Litt B $\frac{1}{12}$ mtl 1^4 566,8665 har, uppskattat till 13,013030 har.

c) Härnösands Ängsågsbolag Litt C $\frac{1}{12}$ mtl 1^5 626,5230 har, uppskattat till 13,013021 har.

d) Härnösands Ängsågsbolag Litt D $\frac{1}{12}$ mtl 1^6 341,7250 har, uppskattat till 6,327150 har.

Jonas Svenssons torplägenhet Litt E 1^2 211,4520 har, uppskattat till 6, 685629 har.

Hela byns areal 2729,6330 har uppskattades till 52,323729 har och kostnaden för skiftet belöpte sig till 4585,04 kr.

I debiterings- och uppbördslängden för 1894 utgjorde de på byn påförda kommunala utskylderna 110,08 kr.

Den 31 december 1943 funnos i byn 26 invånare (17 män och 9 kvinnor).

Den förste åbon i Jerilvattnet var

1. *Jöns Olofsson Tallquist* f. 1754 17/1 d. 1837 8/11 fr. Strand g. 1801 27/12 m. *Märta Persdotter* f. 1765 1/4 d. 1846 27/4 (A:1)
s. Olof f. 1802 28/11
d. Margareta f. 1805 5/1
2. *Olof Jönsson* f. 1802 28/11
g. 1829 m. *Brita Göransdotter* f. 1803 11/5
d. Märta f. 1830 30/8

- d. Anna f. 1832 7/3
 - d. Margot f. 1834 13/10
 - s. Jöns f. 1837 1/4
 - d. Brita f. 1839 23/12
 - s. Göran f. 1844 22/4
 - s. Olof f. 1847 10/3 Ollander
3. *Jöns Olofsson* f. 1837 1/4
g. m. *Kristina Larsdotter* f. 1832 7/4
d. Märta Brita f. 1860 4/9
4. Nybyggare *Nils Jönsson* f.
g. 1. m. *Sara Persdotter* f. 1760 d. 1798 15/4
s. Jöns f. 1795 12/4 Knall
s. Anders } f. 1797 28/6
s. Nils }
g. 2. 1798 28/10 .m *Märta Persdotter* f.
s. Abraham f. 1800 19/1
5. *Mårten Svensson* f. 1826 12/12 d. 1866 20/10
g. 1857 m. *Margareta Olofsdotter* f. 1834 13/10 d. 1914
d. Bencta f. 1859 21/3
s. Olof f. 1860 27/12
s. Sven f. 1865 30/12
6. *Sven Jonsson* f. 1775 14/9 fr. Tullingås
g. 1799 m. *Märet Danielsdotter* f. 1773 12/12 (Kns:11)
d. Karin f. 1801 19/7
d. Anna f. 1810 7/7
Sålde och flyttade till Hammerdal.
7. *Jöns Pålsson* f. 1833 12/1 (Hs:31)
g. 1856 m. *Katarina Andersdotter* f. 1831 21/11
s. Pål f. 1857 27/9
d. Greta f. 1860 12/7
d. Lisa f. 1863 3/9
s. Anders f. 1866 20/1 d. 1873 30/7
s. Jöns f. 1869 24/10
s. Nils f. 1872 21/7
8. *Jonas Svensson* f. 1839 4/12
g. 1862 m. *Brita Stina Olofsdotter* f. 1839 23/7
d. Bengta f. 1863 1/10
s. Sven f. 1866 16/2
s. Olof f. 1868 7/6
s. Jonas f. 1871 9/7
s. Anders f. 1874 25/4
s. Jöns f. 1876 12/11

Jerilvattnet

- s. Per f. 1879 22/10
- d. Brita Kristina f. 1882 20/1
- s. Axel Emanuel f. 1885 26/6

- 9. *Sven Jonsson* f. 1866 16/2
 - g. 1899 m. *Anna Olivia Lindström* f. 1877 8/2
 - d. Beda Kristina f. 1900 14/2
 - d. Helga Katarina f. 1901 10/9
 - d. Brita Albertina f. 1904 11/6
 - d. Anna Margareta f. 1906 18/3
 - d. Karin f. 1908 22/4
 - d. Ingeborg f. 1910 4/7
 - s. Jonas f. 1912 6/10

- 10. Arrendator *Håkon Haldosen* f. 1839 17/3 fr. Funsett i Norge
 - g. 1868 m. *Ingeborg Svensdotter* f. 1841 13/9
 - d. Bengta f. 1869 24/2 d.
 - d. Ingrid f. 1871 21/1
 - s. Sven f. 1872 21/12
 - d. Bengta f. 1875 24/1
 - d. Ingeborg f. 1877 4/6
 - d. Kristina f. 1881 4/4
 - d. Maria f. 1884 19/1 d. 1884 25/1
 - s. Haldo f. 1885 6/2
 - d. Maria f. 1889 25/3

- 11. *Zakris Mårtensson* f. 1858 23/5
 - g. m. *Ingrid Håkansdotter* f. 1871 21/1
 - d. Ingeborg f. 1892 21/7
 - d. Kristina f. 1894 30/8
 - s. Haldo Verner f. 1900 12/1

- 12. *Zakris Persson Blomberg* f. 1853 23/12 fr. Frostviken
 - g. 1880 12/9 m. *Lisa Kajsa Johansdotter* f. 1863 11/1
 - d. Brita Lovisa f. 1883 16/6
 - s. Johan Petter f. 1885 1/8
 - s. Zakarias Mattias f. 1888 6/1
 - s. Olof Edvin f. 1891 20/8
 - d. Brita Elisabet f. 1894 25/9

- 13. Landbonden *Samuel Erik Samuelsson* f. 1854 10/7 fr. Ramsele
 - g. 1887 16/10 m. *Karin Jönsdotter* f. 1859 17/1
 - s. Jöns Emanuel f. 1888 28/7 d. 1888 23/8
 - s. Jöns Emanuel f. 1889 24/8 d. 1889 2/10
 - Johan Emil f. 1890 20/9
 - d. Märta f. 1891 18/12
 - d. Gertrud f. 1893 5/4
 - s. Bror Samuel f. 1894 18/6

14. *Israel Teodor Melander* f. 1862 11/7
g. 1886 m. *Lisa Märta Nilsson* f. 1863 28/5
s. Anders Ejnar f. 1887 13/3
s. Nils Teodor f. 1888 18/8
d. Signe Eugenia Elisabet f. 1890 31/3
d. Margareta Johanna f. 1893 14/4
s. Johan Anshelm f. 1896 23/3
d. Ester Kristina f. 1897 18/10
d. Anna Eulalia f. 1899 29/12
s. Reinhold Samuel f. 1902 22/6
15. *Per Funsett* f. 1872 4/10
g. 1898 m. *Lucia Sjögren* f. 1876 13/6
s. Karl Leonard f. 1898 28/9
d. Ingeborg Magdalena f. 1899 14/11
d. Anna Lucia f. 1902 19/2
s. Per Olof f. 1903 2/11
s. Johan Erik f. 1905 19/2
d. Gärda Maria f. 1906 1/4
d. Emma Kristina f. 1908 10/6
16. *Mikael Abrahamsson* f. 1876 4/4 fr. Tåsjö
g. 1900 m. *Anna Albertina Hoppstadius* f. 1877 13/6 fr.
Bodum
d. Julia Elisabet f. 1901 9/4
d. Maria Linnea f. 1903 19/6
s. Abraham f. 1905 1/5
d. Gunhild Albertina f. 1909 31/8
d. Ingeborg f. 1913 2/3
d. Annie Margareta f. 1917 6/7
17. *Jonas Persson Sjöberg* f. 1864 fr. Tåsjö
g. 1902 m. *Marta Mariana Hoppstadius* f. 1880 22/7
d. Anna Elisabet f. 1902 14/7
d. Brita Margareta f. 1904 10/6
s. Olof f. 1906 10/7
d. Syster Marta f. 1908 29/4
s. Johannes f. 1910 2/5
d. Lilly f. 1912 28/2
d. Olga f. 1913 12/12
s. Gustav f. 1915 14/5
s. Helge f. 1918 11/4
18. *Olof Kristoffer Zakrisson Ahlström* f. 1882 1/7 d. 1920 17/12
g. 1905 m. *Anna Margareta Sundin* f. 1877 5/1 d. 1943 28/6
d. Signe Margareta f. 1906 21/8
s. Zakarias Emanuel f. 1907 9/9
s. Olof Axel f. 1908 30/11

Jerilvattnet

- s. Knut Valdemar f. 1910 9/11
 - d. Magda f. 1913 24/2
 - s. Artur f. 1914 17/11
 - s. Bror f. 1916 19/11
 - d. Anna Kristina f. 1919 19/9
19. *Karl Olof Israelsson* f. 1879 12/6
g. m. *Margareta Erika Hansson* f. 1879 25/4 d. 1936 24/10
- s. Hans Emanuel f. 1909 17/6
 - s. Olof Israel f. 1911 29/5
 - d. Sara Brita f. 1914 8/11
 - s. Karl Salomon f. 1917 18/8
 - d. Aina Margareta f. 1921 17/2
20. *Nils Emanuel Nilsson* f. 1889 26/3 d. 1938 29/1
g. m. *Julia Erika Karlsdotter* f. 1897 6/3
- d. Anna Elisabet f. 1919 2/5
 - s. Johan Julius f. 1921 12/4
 - s. Nils Uno f. 1923 26/4
 - s. Karl Axel f. 1924 5/9
 - s. Stig Emanuel f. 1926 24/10
 - s. Olov Tage f. 1931 28/7
 - s. Sven Erik f. 1934 11/6
 - d. Kajsa Viola f. 1935 1/10
 - s. Per Arne f. 1937 25/5 d. 1937 4/11
21. *Anders Nordin* f. 1865 21/4 fr. Fjällsjö
g. 1896 24/6 m. *Anna Johansson* f. 1869 26/12 d. 1932 11/5
- s. Olov Sixten f. 1905 6/8
 - s. Anders Edvin f. 1909 7/11
22. *Olov Sixten Nordin*, f. 1905 6/8
g. 1939 m. *Signe Margareta Zakrisson* f. 1906 21/8
23. *Anders Edvin Nordin* f. 1909 7/11
g. m. *Sara Brita Karlsson* f. 1914 8/11 fr. Tåsjö
- s. Karl Edvin f. 1935 10/6
 - s. Anders Gunnar f. 1938 3/4

lägga ett soldattorp till sitt hemman. Slutligen hade bönderna i Gärde svedjat vid fäbodvallen för att öka slåttern. De hade inhägnat den svedjade marken.

Utom dessa vid tinget framförda förklaringarna hade de inlämnat en gemensam skrivelse, i vilken de särskilt framhöllo, att de röjt för mulbetets skull på bolbyskogarna och inte på kronoallmänningar eller där duglig skog växte. Den skog, som de huggit ner, hade endast varit granskog, som endast dugde till gärdsel och vedbrand. Där säd kunnat växa, hade de sått råg. De framhöllo också i sin skrivelse, att assessor Stridsberg, som förut varit domare på orten, och dåvarande kronobefallningsmannen Sundberg vid en häradssyn gjort det uttalandet, att allmogen ej behövde söka rättens tillstånd att svedja, när de ej svedjade på kronoallmänning utan på egen skatteskog. De anhöllo därför att denna gången bliva befriade från böter. Dessutom intygade synemännen, att de ej på något ställe funnit, att duglig skog fällts och bränts till svedjeland utan endast små tallar, granar, björk och ene.

Landsfiskal Klingberg anförde, att han hade att väcka åtal på grund av landshövdingeämbetets skrivelse sistlidne 12 augusti. Han yrkade på böter inte endast för olovligt förfarande utan också för att de fällt och bränt sådan skog, som varit duglig till gärdsel, stör och vedbrand. Björkar och andra trär, som de fällt för löv- och barktäkt, hade de låtit ligga kvar i skogen. Denna skog hade de bort använda till vedbrand i stället för att därtill bruka frisk skog. Han yrkade också på att de borde gå miste om både grödan på svedjelanden och deras arbete.

Rätten fann, att bönderna erkänt sig hava fällt och bränt småskog för ved, gärdsel och stör samt mulbete på sådana ställen, där i gamla tider varit slätter och brukat land. Då likväl skattebonden enligt 8 § 10 cap. byggningsbalken är skyldig sparsamt handhava hemmandets skog samt till vedbrand först taga vindfälle, torra trär, kvistar och stubbar, innan friska trär därtill fällas, och då ännu större skada göres, då det svedjas, varigenom icke allenast telningar, den späda och unga skogen jämte den grövre avsvedjas utan också matjorden bortbrännes, så att skogen sedan mycket sent växer igen, och då dessutom bonden ej äger rätt enligt 2 § 14 cap. samma balk att svedja utom hägnaden utan efter föregången syn och vederbörligt tillstånd, så dömde rätten alla dessa bönder till vardera 10 dalers böter. De hade också förverkat grödan och sitt arbete. Då grödan till största delen bärgats under de svåra åren och redan förtärts, så kunde rätten utan närmare undersökning vid vart och ett hemmen ej pålägga dem att något visst därför betala. Vid fällandet av domen åberopades också Kungl. Maj:ts allmänna förordning om skogarna i riket av den 12 december 1734.

Vid hösttinget 1741 få vi veta, att det varit svår missväxt föregående år. Åtskilliga hemmansbor i Hammerdals och Ströms socknar anmälde, att de på grund av »missväxt och andra olyckor äro råkade uti ett så fattigt tillstånd, att de ej mäktat sig avbörd 1740

års innestående kronoutskylder». Nämnda äro från Ström Nils Olofsson, Sven Larsson, Anders Mikaelsson och Olof Jonsson i Tullingsås, Per Persson och Anders Persson i Gärde, Mats Isaksson i Grelsgård, Olof Johansson i Berge, Jon Sjulsson i Vallen, Per Zakrisson i Ringvattnet, Jon Jönsson i Hillsand och Per Johansson i Seljåsen. Någon laga syn på missväxten hade ej hållits, men kronolänsman Peter Hallström och nämnden intygade, att samtliga dessa hemmansägare genom missväxten lidit ansenlig skada och råkat i sådan lägervall, att eftergift av kronoutskylderna för det året var nödvändig. Tiondelängden styrkte också riktigheten, varför häradsrätten tillstyrkte deras anhållan.

Om fångst av bäver få vi veta något vid hösttinget 1743. Då stämmer kyrkoherden i Hammerdal, vällärde Michael Graan (1684—1755), bonden Zakris Larsson i Hafsnäset, för att han ej utlagt tionde av bäverfiske. Kyrkoherden hade av Zakris Larssons egen son fått höra, att han haft bäverredskap ute, och att han ett år fått fyra bävvar och att han enligt 1699 års förordning var skyldig erlægga tionde för detta fiske. Jöns Andersson i Risselås, Erik Ersson i Gärde och Jöran Matsson i Äspnäs intygade, att de väl hört, att havsnäsborna haft bävervonor ute, men de visste inte om de fått något eller hur mycket. Då Jöns Andersson meddelade Zakris Larsson stämningen, hade denne sagt, att han ej fått någon bäver för sig själv. Zakris Larsson hade ej infunnit sig till tinget och ej heller anmält laga förfall, men då han enligt vittnenas utsago haft bävervonor ute och även tillstått, att han fått bäver, fast icke för sig själv, så ålade rätten honom att antingen förnöja kyrkoherden för rätten till tionde i bäverfisket eller också å nästa ting lämna en riktig förteckning på alla de bävvar, som han under kyrkoherdens tid fångat. Om så påfordrades skulle han med ed densamma besanna. Zakris Larsson föredrog att förnöja kyrkoherden.

Vid hösttinget 1744 hade kronolänsman Peter Hallström stämt bonden Johan Persson i Berge för sabbatsbrott. Han hade på en söndag i augusti efter gudstjänsten tillika med sitt husfolk uppprivit sina ärter. Då Johan Persson är gammal och bräcklig, kunde han ej komma till rätten, varför han anmodat nämndemannen Jöns Andersson i Risselås att för rätten tillstå förseelsen. Han skyllde på vädret och förklarade sig villig giva något till kyrkan. Rätten fastslog, att han enligt 7 § 3 cap. missgärningsbalken skulle för att han på söndagen utfört sådant arbete, som väl kunnat tåla uppskov, böta 10 daler smt.

Så slutar jag för denna gången mitt axplock ur domböckerna. Till hembygdsföreningens medlemmar frambär jag ett varmt tack för den vackra minnesgåvan jag fick mottaga, då jag lämnade ordförandeposten i föreningen och tillönskar samtliga en god jul och ett gott nytt år.

Lund i november 1952

Alfred Mattesson

Ströms hembygdsförenings äldre årspublikationer kunna ännu erhållas och kosta: Årspublikationen 1931, 1932 o. s. v. t. o. m. 1943 1:— kr. pr st., 1944—1951 2:50 kr. pr st.

Likvid kan insändas till **Ströms Hembygdsförening, Strömsund, postgiro 24330.**

Strömsbokens häfte 1 (Alavattnet och Bonäset), häfte 2 (Bonäset och Bredkålen), häfte 3 (Bredkålen och Gärdnäsbyn), häfte 4 (Gärdnäsbyn och Hillsand), häfte 5 (Hillsand och Näxåsen), häfte 6 (Kärnäset), häfte 7 (Långåsen, Hössjön, Hössjöberg), häfte 8 (Hössjön, Lövberga) erhållas även genom **Nordfors Bokhandel, Strömsund.**

Bliv medlem i Ströms Hembygdsförening!

Årsavgiften är 3:— kr.

Postgiro 24330.

Medlemmarna erhålla Strömsbokens häften gratis.

— PRIS 3:50 —